

AUGUSTIN

Zpravodaj farnosti svatého Augustina v Brně

březen 2018

CHSM USA se vrací aneb CHSM USA č. 3

Možná jste zaznamenali, že po určité „generační“ odmlce se v průběhu roku 2017 začalo znovu mluvit o „sboru mladých“, a ti šťastnější z vás už jej mohli slyšet i zpívat – zatím asi tak 3×.

Historie mládežnických sborů v našem kostele má, možná trochu překvapivě, poměrně dlouhou tradici. Jak to všechno začalo, se dočtete hned v následujícím článku od pana Kyase. První mládežnický sbor s recesistickým názvem „Akademici“ se udržel ve farnosti do roku 1970, kdy kvůli komunistické normalizaci byl donucen z chrámu sv. Augustina odejít. Sbor pak ještě asi dva roky působil v kostele na Křenové a podnikal zájezdy do okolí Brna.

Další mládežnický sbor vznikl v polovině 80. let, kdy se zprvu jednalo o „neoficiální“ sbor školních dětí pod vedením pana Malůška. Zkoušky se odehrávaly v mírné konspiraci převážně u Laudátů doma, zpívaly se lidové písně a koledy a sbor vystupoval převážně v domovech důchodců či v kostelích mimo Brno. Velkým impulsem byl nácvik koled ve vícehlasé úpravě a s malým orchestrem, o což se zasloužil p. prof. Kyncl, který sbor (už ne děti, ale mládeže) v první polovině 90. let převzal. Tyto koledy stály za zrodem oblíbeného pásma, které sbor v dobách své největší slávy provozoval na Štědrý večer před půlnoční mší. Sbor si začal říkat CHSM USA (Chrámový sbor u Sv. Augustina), ke koledám přidal oblíbené spirituály, renesanční či barokní polyfonie a občas sáhl i po moderní duchovní hudbě, zejm. z pera svého člena Ondřeje Kyase. Sbor se účastnil různých přehlídek a akcí, např. každoročního setkání sborů, podobných setkání mimo Brno (např. v Čejkovicích, kde s místním sborem několik let udržoval velmi přátelské vztahy), festivalu moderní duchovní hudby v Kroměříži (společné vystoupení se Zlínskou filharmonií) či mezinárodního festivalu duchovní

CHSM USA při vystoupení v červnu 2017

foto: Jakub Šebek

hudby ve Vídni. Kromě toho samozřejmě vystupoval v domovském kostele a příležitostně i jinde. Z této doby je k dispozici i několik nahrávek na CD. A mimo jiné CHSM USA zpíval spolu s velkým chrámovým sborem při první televizní půlnoční mši v našem kostele v roce 2003.

Jenže z mládeže studující se stali mladí lidé pracující, někteří se začali ženit či vdávat, někteří odešli mimo Brno a i přes veškerou snahu o doplnění sboru novými členy se CHSM USA v r. 2011 rozpadl a pan Kyncl převzal vedení velkého chrámového sboru. V následujících letech se sbor ještě několikrát resuscitoval při významných příležitostech svých bývalých členů (svatbách a křtinách), ale to už byly jen nárazové akce.

Pak se několik let nic nedělo. Až počátkem roku 2017 přišla skupinka farníků za panem Kynclem s návrhem obnovit „sbor mladých“ a jeho repertoár. Tentokrát se ale jedná o mládež „tělem či duchem“, protože část sboru tvoří kromě mládeže také rodiče některých z nich. Ale věkový průměr pořád tak nějak odpovídá té mládeži zhruba vysokolešského věku, takže se klidně můžeme vrátit i k názvu CHSM USA... A vzhledem k výše zmíněné historii je to CHSM USA s pořadovým číslem 3. Zatím máme v repertoáru spirituály a rytmické písně a uvidíme, jestli časem zahrneme i další žánry. Určitě bychom chtěli obnovit pásmo koled před půlnoční.

...pokračování na str. 2

Slovo úvodem

Milí farníci,

máme za sebou více než třetinu postní doby, což je příhodný čas k tomu, aby se každý z nás zamyslel nad tím, jak ji prožil, zda se mu povedlo něco ve svém životě zlepšit, zda se už někam ve svém vztahu k Bohu a bližním posunul, zda se mu daří plnit postní předsevzetí (protože doufám, že každý z vás si nějaké předsevzetí dal, aby prožil postní dobu pokud možno co nejlodněji).

Jak asi víte, já jsem zahájil přípravu na dobu postní duchovní obnovou na Velehradě, kde jsem, daleko od všednodenních starostí, strávil několik dní v tichu, abych se mohl více věnovat modlitbě a přemýšlení nad svým životem a nad tím, jak se mi daří naplňovat moje kněžské povolání.

Jedno z témat, o kterých exercitátor mluvil, bylo „umění naslouchat“. Týkalo se nejen naslouchání Bohu, ale i naslouchání druhým lidem. A já jsem si při přemýšlení nad tím, co říkal, uvědomil, že se mi během mého působení u Sv. Augustina už několikrát stalo, že za mnou někdo přišel a začal hovor slovy: „Omlouvám se, že vás obtěžuji,“ nebo v telefonu po úvodním pozdravu zaznělo: „Nechci vás příliš obtěžovat, ale...“

Takový úvod mě pokaždé poněkud zarazí. Je možné (a já v to doufám), že se jedná jen o určitou řečnickou frázi, kterou jsou někteří lidé zvyklí zahajovat rozhovor, protože by mě velmi mrzelo, kdybych působil dojmem, že mě obtěžuje, když se mě někdo na něco zeptá nebo ode mě něco potřebuje.

Vím, že ne vždy jsem stoprocentně trpělivý – obzvláště v okamžicích, kdy se těch povinností nakupí více a není moc času. Také se může stát, že někdy nemám úplně ideální náladu (bohužel i faráři „mají své dny“). Ale opravdu bych byl velmi nerad, kdyby si někdo myslel, že je pro mě obtěžující, když jsem o něco žádán. Vždyť jsem se stal knězem právě proto, abych tu byl pro druhé, abych jim pomáhal, abych je doprovázel na cestě za Kristem.

o. Josef Novotný

Stalo se

V neděli 4. února po ranní mši svaté v 7 hodin se otcové Josef a Martin za farnost oficiálně rozloučili se s. Markétou, která se z důvodu zvolení generální představenou odstěhovala na Velehrad. V Brně ji do konce školního roku můžeme potkávat některé dny, kdy vyučuje na CMGaSOŠPg.

~

Druhý únorový víkend v naší farnosti pobýval bohoslovec Josef Janoušek z 1. ročníku Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

~

Na Popeleční středu se v našem kostele konaly tři mše sv., a to v 8, 18 a poprvé také v 19.30 hodin.

~

V tento den začala nová farní aktivita „Postní výzva“ – pro ty, kdo by se chtěli připojit, alespoň na Svatý týden, je možné vyzvednout si archy a informace v sakristii.

~

V sobotu 17. února senioři při svém pravidelném setkání navštívili o. Miloše Kabrdu v Brně-Slatině. Fotografie ze setkání lze zhlédnout na farním webu.

~

Obřadu Přijetí mezi kandidáty křtu se na Petrově v neděli 18. 2. zúčastnili také čtyři katechumeni z naší farnosti. Doprovázela je o. Josef.

~

Sbírka Haléř sv. Petra v neděli 25. 2. vynesla 84 686 Kč. Pán Bůh odplat' všem dárcům!

Zesnula:

19. 2. Dana Prchalová

Zaznělo v kázání

Často prosíme Boha, ať něco udělá podle nás. Máme malou důvěru se mu odevzdat. Když to uděláme, můžeme žít přítomností, aniž by nás zatěžovala budoucnost. (ojn)

Obrácení je změna dosavadního způsobu života. (ojn)

Půst zesiluje účinnost modlitby. (ojn)

Miliardky naší postní štědrosti se dokáží slít do potůčků lásky a pomoci tam, kde je to třeba. (omh) =mš=

...pokračování ze str. 1

Sbor zkouší pravidelně v pátek od 19 do 21 hod., a pokud vás láká tento „lehčí“ žánr, přijďte zpívat s námi. Věk není úplně limitující – nejmladším členům je okolo 14 let, ale mohou se zapojit i ještě o něco mladší (2. stupeň ZŠ / nižší gymnázium) a na straně „starší mládeže“ žádná hra-

nice není. Důležité je mít chuť. Děláme to jednak pro radost naši i druhých (byť chápeme, že asi ne všichni farníci jsou fanoušky spirituálů a kytarových mší), ale hlavně ke cti a chvále Boží. A jsme přesvědčeni, že k tomu patří i tento typ písni, které teď několik let v našem kostele chyběly. *Jakub Šebek*

Rytmická chrámová hudba slaví padesátileté jubileum

Víte, že byla na Moravě poprvé provedena rytmická mše v kostele svatého Augustina v Brně? Jak k tomu došlo:

První polovina 60. let 20. století zaznamenala dvě silné události. Jednak vyšly závěrečné dokumenty 2. vatikánského koncilu (1962–1965), jmenovitě povolení různých hudebních nástrojů při bohoslužbách (součást *aggiornamenta*, jež chápeme jako otevření oken církve dnešku), a pak nástup éry *bigbeatu*, jenž ovlivnil vkus a citění lidí téměř na celé planetě. Takže logicky: proč by při mši svaté nemohly zaznít také kytary?

Krátkou dobu jsem vedl zdejší chrámový sbor, když jsem byl osloven Františkem Fráňou, zda bych nenacvičil rytmickou mši, už koncem zimy 1967 prováděnou u Sv. Ignáce v Praze. Šlo o přepsání nahrávky do not a nastudování skupinou mladých lidí z Brna a okolí; vesměs šlo o účastníky prázdninových pobytů na Americe v Orlických horách. Tehdejší farář P. Vítek začal uvažovat o veřejném provedení při mši svaté. Jednalo se o věc průlomovou, podle některých urážející zásady liturgické hudby.

I jiná skupina mladých v Brně se ovšem chystala provést totéž, ve farnosti v Králově Poli. Celou situaci vyřešil varhaník Ing. Pánek: navštívil brněnského biskupa Dr. Skoupého, toho času v internaci na Žernůvce. Ten se známou vstřícností k aktivitám mladých s veřejným provedením rytmické mše souhlasil.

1. května 1968 byla tedy při večerní mši svaté poprvé provedena v našem zcela zaplněném kostele rytmická mše s kytarami „Slyš nás, o Pane, na výsosti“, s tichým doprovodem varhan. Dokonce vyšla krátká zpráva v deníku Lidová demokracie. Kolegové z Králova Pole provedli totéž ještě během května. Odstarovali jsme tak chuť dalších rytmických skupin a veřejnost to začala trochu brát na vědomí, stále ale s opatrností a mnohdy – vzhledem k úrovni některých „hudebních“ projevů – oprávněnou. Královopolští provedli mši jazzového stylu, tzv. „Duisburskou“. My jsme otázku, co

tedy zpívat a hrát, vyřešili tak, že jsme začali tvořit vlastní skladby, většinou na text liturgického ordinária s doprovodem kytar sólové, doprovodné a basové, dále bicích souprav, přidali jsme flétny a decentní doprovod varhan. Otázka vývoje tohoto druhu liturgické hudby zůstávala ovšem stále nezodpovězena. Pak přišel Petr Eben se svojí Truvéřskou mší – a rázem bylo jasno. S profesorem Ebenem, už tehdy výraznou hudební autoritou, jsem naši situaci konzultoval a on shledal, že s jeho cestou se naše výtvořiny značně sblíží – ať v nástrojích, vedení hlasu či užití původního textu.

Sám přiznal, že vyhověl skupině mladých, kteří dali dohromady text a požádali o zhudebnění v odlehčeném stylu; výsledkem bylo dílo, které roku 1969 naznačilo správný směr a stalo se příkladem pro vývoj rytmické chrámové hudby.

V tomto ebenovském stylu jsme vytvořili další tři rytmické mše a prováděli je i na zájezdových štacích: Pozořice, Slavkov, Žeravice, Lipůvka, Skalice u Znojma, v Brně v katedrále na Petrově, kostele sv. Tomáše, v Tuřanech. S nástupem tzv. normalizace byla naše činnost shledána v podstatě závadnou. Farnost u sv. Augustina jsme nuceně opustili, stali se bezprizorními. Profesor Krátký, farář v Kunštátě na Moravě, kam jsme také zajížděli, nás povzbuzoval: „Budte jako B mužstvo vlastního souboru!“ P. Cemper, farář v kostele na Křenové, projevil osobní statečnost tím, že nám umožnil scházet se a zkoušet na faře. Takto jsme už, poněkud improvizovaně, zpívali až do roku 1973, kdy mnozí z nás končili vysokoškolská studia, zakládali rodiny, stěhovali se z Brna. Občas jsme se ještě sešli a zazpívali si, někteří přivedli i svoje ratolesti.

A právě tato nová generace se stala o necelých dvacet let později základem rytmického sboru CHSM USA v naší farnosti, už ve svobodných podmínkách. Je potěšitelné, že tradice provádění této formy liturgické hudby trvá až do dnešní doby. *Vladimír Kyas*

Představujeme členy našeho farního společenství: Petr Fiala

Pan profesor Petr Fiala

foto: převzato se svolením z web. stránek ČFS

Pan Petr Fiala je významný hudební skladatel, sbormistr, dirigent a pedagog. Obdržel ocenění kardinála Miloslava Vlka za duchovní koncerty a v roce 2009 řád Cyrila a Metoděje za vynikající výsledky v oblasti dirigování a skladatelské činnosti, která je úzce spjata se současnou liturgickou hudbou a s kantátami k počtě našich národních patronů. Jako skladatel i jako dirigent je laureátem národních i mezinárodních soutěží, s pěveckými sbory Kysuca a Foerster obdržel řadu cen na mezinárodních sborových soutěžích. Byl 33 let profesorem brněnské konzervatoře a v roce 1990 založil Český filharmonický sbor Brno. V roce 2013 obdržel Petr Fiala Cenu města Brna v oboru hudba za dlouholetou uměleckou činnost a reprezentaci města Brna a v roce 2016 Cenu Jihomoravského kraje. Naším farníkům je známý jako autor písní na texty Zuzany Novákové – Renčové v podání sboru paní Fialové.

Studoval jste gymnázium, posléze brněnskou konzervatoř, pokračoval jste v dalším studiu na JAMU. Jaké byly Vaše hudební začátky?

Pocházím z velmi početné rodiny. Jsem nejstarší z 13 dětí. Moji rodiče nebyli

profesionální hudebníci, ale byli oba hudebně nadaní a já i moji sourozenci jsme chodili do hudební školy a každou neděli jsme pořádali domácí hudební večírky, kde každý předvedl, co se za poslední týden naučil, a na závěr jsme všichni zpívali lidové písně. Já jsem od pěti let hrál na klavír, od deseti na varhany a spoluúčinkoval na kůrech jihlavských kostelů jako varhaník a později i jako dirigent. Od deseti let jsem se také pokoušel komponovat a psal jsem drobné skladby především pro své sourozence.

Kdo Vás v životě nejvíce ovlivnil při výběru povolání?

Po maturitě na gymnasiu jsem chtěl studovat na vysoké škole chemii, ale kvůli špatnému kádrovému posudku jsem nebyl přijat, a tak jsem dva roky pracoval jako dělník a připravoval se na studium hudby na brněnské konzervatoři, kam jsem byl v roce 1962 přijat. Hudbu jsem aktivně provozoval i při studiu gymnasia a při rozhodování jak dál mě nejvíce ovlivnilo rodinné prostředí.

Pro který hudební nástroj jste složil nejvíce skladeb?

Dnes jsem autorem asi 200 skladeb, od instruktivních skladeb pro děti, až po symfonie, koncerty, kantáty, oratoria a celovečerní operu „Kráska a zvíře“ na libreto známé pohádky Františka Hrubína. Takže odpověď na tuto otázku zní, že jsem napsal skladby pro různé nástroje, pro sólový i sborový zpěv a z těch méně tradičních nástrojů jsem napsal řadu skladeb pro akordeon, které jsou velmi často provozovány v mnoha zemích.

V roce 1990 jste založil Český filharmonický sbor Brno, jehož jste ředitelem a sbormistrem. Díky Vám patří tento sbor k nejužší světové špičce. Kde hledáte zpěváky pro tento profesionální sbor?

V roce 1990 jsem skutečně založil Český filharmonický sbor Brno, který po 27 letech umělecké činnosti koncertuje nejen u nás, ale i ve většině zemích Evro-

py, ročně odzpívá cca 90 koncertů, z toho polovinu u nás a polovinu v zahraničí, kde spolupracujeme s nejlepšími evropskými orchestry, dirigenty a sólisty. Je to práce krásná, ale i velmi náročná. Zpěváky do tohoto profesionálního sboru vybíráme konkurzy. Již 12 let pořádáme pro brněnské milovníky krásné hudby Cyklus abonementních koncertů v Besedním domě, a tak bych rád touto cestou na tyto koncerty pozval i naše farníky. Někteří již našimi abonenty jsou.

Když skládáte hudbu na předem daný text, máte již představu i zpěváka, který bude toto dílo interpretovat?

Text je pro skladatele velmi důležitý. Text musí skladatele inspirovat, má-li vzniknout hodnotná kompozice. V některých případech píše vokální skladbu přímo pro konkrétního zpěváka, jindy bývá zpěvák osloven až k provedení hotové skladby. Určitě je výhodou, když skladatel ví, pro koho skladbu komponuje.

Jste dirigentem i skladatelem. Kterou z těchto profesí vnímáte jako hlavní?

Je těžké určit, která činnost je pro mě prioritní. Obě jsou krásné, náročné a specifické. Když jsem byl mladý, začínající hudebník, tak jsem více komponoval, posledních asi 25 let mnohem více pracuji jako dirigent a sbormistr a na komponování mám bohužel jen velmi málo času.

Jste stále plně zaměstnán. Dokážete odpočívat?

Je pravdou, že moje umělecká činnost sbormistra, dirigenta, skladatele, ale i činnost organizační mě velmi vyčerpává a děkuji Pánu Bohu za dar zdraví, které mi toto všechno umožňuje vykonávat. Snažím se alespoň občas odpočívat v kruhu rodiny a jsem velmi vděčný především své manželce, která o mne již 50 let obětavě pečuje.

Pan profesor Fiala oslaví 25. března své 75. narozeniny. Za celou redakci mu vyprošuji stálou Boží milost, hodně zdraví, lásky a pohody. =jš=

Oslava narozenin o. Františka Fráni

V neděli 11. února, v den 80. narozenin otce Tiška, uspořádali přátelé ze Střediska Radost i z naší farnosti malou oslavu v refektáři sester na Žernůvce. Víte, co se ve stáří nejlíp pamatuje? To, co jste říka-

li rádi: Otčenáš, Zdravas, slova písní jako Z všech srdcí a Slyš, jaký to nad řekou, a také táborové, třeba Pacifický rychlovlak. Poučení? Rádi a často se modleme a zpívejme!

Jménem otce Františka Fráni, který 22. března oslaví 50 let kněžství, děkuji za vzpomínku a modlitbu!

=omh=

Farní diář

9. 3.– 10. 3.	Duchovní obnova farnosti
18. 3.	Křížová cesta v Chudčicích – 15:00 hod.
24. 3.	Mše sv. s udělováním svátosti nemocných – 14:00 hod.

Velikonoce v naší farnosti

25. 3.	Květná neděle, svěcení ratolestí– mše svatá v 7, 9 a 18 hodin
29. 3.	Zelený čtvrtek – mše sv. s obřadem mytí nohou v 18 hodin, následuje společná adorace
30. 3.	Velký pátek – obřady v 15 hodin, během dne možnost adorace u Božího hrobu
31. 3.	Bílá sobota – velikonoční vigilie ve 20:30 hod. + agape
1. 4.	Hod Boží Velikonoční – mše svatá v 7, 9 a 18 hodin

Křížové cesty

Ke křížové cestě se v naší farnosti budete moci připojit v době postní vždy:

- pátek v 17:30 hod.
- neděle v 15:00 hod.
- V neděli 18. 3. bude společná křížová cesta v Chudčicích.
- V neděli 25. 3. křížová cesta dětí

Děje se v diecézi

Již po dvacáté osmé se setká diecézní biskup Vojtěch Cikrle s mladými lidmi z brněnské diecéze. Diecézní setkání mládeže proběhne v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně na Petrově v sobotu 24. března 2018 cca od 8:30 hodin do 16:00 hodin. Organizační informace, přehled tematických diskusních skupin a rezervace do nich budou postupně zveřejňovány a aktualizovány na www.brno.signaly.cz. =mš=

Aplikace do mobilu: Kancionál

Vítejte v eRubrice, milí čtenáři! V poličkách u sloupů v kostele máme Kancionály; když jsou rozebrané, dobře poslouží věrný sluha – mobilní telefon. V Obchod Play vepište česky Kancionál. Žlutou ikonku s červeným nápisem nepřehlédnete. Instalace je jednoduchá, obsluha jakbysmet. Výbornou pomůckou je symbol visacího zámku, kterým zakážeme posun notového zápisu, zatímco text roluje. Při cestách mimo Brno oceňuji písně zpívané v jiných diecézích. Vlastnost zapínám v Nastavení, dole. Vřele doporučuji také zakliknout Vypnout vyzvánění.

Kancionál obsahuje v číslech nutlé řady mnoho modliteb, zpovědní zrcadlo a další. To ocením, když mám vést například modlitbu Anděl Páně a nemám jistotu v pořadí vět, nebo přečtu mod-

litbu před jídlem, když si netroufnu na modlitbu vlastními slovy.

Ne každý ví, že lze připojit i další písně! Máme-li instalovanou aplikaci Kancionál, pojďme znovu do Obchod Play. Vepíšu „Zpěvníček zapomenutých radostí“; objeví se táž ikonka, s přídavným zeleným křížkem. Po Instalaci se Doplňek stáhne, zdánlivě se nestane nic. A ejhle: V původní aplikaci Kancionál se v Menu objeví položka Doplňky (zelené puzzle). Ta obsahuje asi 22 starších písní. Ty v Seznamu skupin nejsou; pomohu si označením zajímavých jako Oblíbené kliknutím na hvězdičku v pravém horním rohu; zažlutí se. Pak mám snadný přístup přes položku Oblíbené v Hlavním menu.

Pozor: kdo hledí do mobilu, není nutně nezdrovák. Možná je lepší než já: on nečte SMSky, on si tu obtížnou píseň nalistoval! =omh=

Program duchovní obnovy

Dvoudenní duchovní obnovu farnosti povede o. Miloslav Kabrda. Přednášky a modlitby budou v kostele, v mezičasech je možné být na faře.

Pátek 9. 3. 2018

18:00 mše svatá
18:30 1. přednáška
19:00 celonoční výstav Nejsvětější Svátosti Oltářní

Sobota 10. 3. 2018

8:30 mše svatá
9:00 2. přednáška
9:30 výstav Nejsvětější Svátosti Oltářní (možnost občerstvení na faře)
10:30 3. přednáška
11:00 výstav Nejsvětější Svátosti Oltářní
12:00 ukončení duchovní obnovy požeňáním

Zpravodaj Augustin oslavil na konci února dva roky od založení. Děkujeme za vaši podporu!

Participants shown in photos: Jarka Otradvocová, Hana Konečná, o. Josef Novotný, o. Martin Holík, Jolana Šrubařová, Luboš Herz, Magda Šrubařová, Lukáš Meduna.